

कांद्यामुळे वांदा..!

कांदा हे पीक अत्यंत लोकप्रिय आहे आणि तितकेच शेतकऱ्याच्या दृष्टीने संवेदनशीलही आहे. या पिकाच्या बाबतीत जरा अधिक उणे ज्ञाले की लोगेच शेतकऱ्याच्या संतापाचा पारा चढतो. आता केंद्र सरकारने कांद्यावरील नियांत शुल्क ४० टक्के केले आणि लगेच शेतकी संतापाने पेटून उडले. त्यांच्या उत्पादात काय परिणाम होणार आहे, हे त्याना जाणवले आणि लगेच तका कांदा लिलाव बंद पाडुण्याचा प्रयत्न तुला गेला. हे सत्य आहे की, टोमटोची किंमत सध्या थोडी कमी झाली आहे आणि ग्राहक राजाने सध्या सुटकेच शास्त्री घेतला आहे, तर कांदाने वांदा निर्माण केला आहे. कांद्यावरील नियांत शुल्क ४० टक्के इतके केले याचा अर्थ शेतकऱ्याचा कांदा पिकाला भाव पिलापार आणि परिणामी ते वाजारात कांदा आणणार नाहीत. परिणामी कांदा दुर्मीळ होऊन ग्राहकांसाठी आणणी महाग होईल. कांदा हा नेहमीच राजकारण आणि सामान्य लोकांच्या जिज्वल्याचा राहिला आहे. दिल्ही सरकारही या लहानशा कांदाने कोसळवले होते. तेव्हा सुप्रभात स्वराज मुख्यमंत्री होत्या. कांदाने नेहमीच भाजपलाच अडचणीत आणल आहे. पण केंद्राला कांद्याच्या नियांतीर शुल्क ४० टक्के करणे भागच पडले आहे. कारण कांदा ग्राहकाना अडचणी आहेत. मुलात सरकारला केवळ शेतकी एके शेतकी किंवा ग्राहक एके ग्राहक असा विचार करून चालत नाही. सरकारला या दोन्ही घटकांमध्ये समतोल सधारा लगतो. ग्राहक नाराज झाले त आणि शेतकीरी नाराज झाले तरीही सरकारचे भवितव्य धोक्यात येतेच. आताही तसेच होण्याची शक्यता आहे. कारण ग्राहक नाराज होण्याची भीती आहे. १९८३ मध्ये कांगेसचे सरकार असताना प्रथम कृपी उत्पन्न बाजार समिती कायदा करण्यात आला. त्यानंतर बाजार समित्या स्थापन करण्यात आल्या. शेतकऱ्याची आडुण्याचा जाचातून सुटकाच करण्यासाठी या समित्य होत्या, असे संगण्यात आले होते. प्रत्यक्षात तसे काही झाले नाही. कांद्याचा बाबतीत आज की परिस्थिती शेतकऱ्याच्यांवर ओढवली आहे. त्यात तेव्हा जबाबदार आणल त्यांनी जर कृपी कापड्यांना विरोध केला नसतो, तर मात्र त्यांच्यावर आज हे संकट आले नसते. त्यांची पाचही बोटे तुपाशी अशी अवस्था झाली असती. यात अविशेषकोे अजिजात नाही. कांद्याचर नियांतीला काही राजकीय पक्ष जितका उपयोग करून घेतात तितका तो कुण्हांही करून घेत नाहीत. आता नियांत शुल्क ४० टक्के केले म्हणजे अनेक राजकीय पक्ष या स्थितीचा आपल्या भल्यासाठी कायदा घेणा हे स्पष्ट आहे. यानून मोदी सरकारवर कूर्याची करण्याचा एक सोपा उपाय सापडला, इतकाच कायदा तो आसुरी आनंद विरोधकारी आहे. त्यातील किंमतीच्या चढउत्तराचा चटकन परिणाम ग्राहकांच्या रोजगार्या जेवणावर होतो. ते स्वयंपकात नसले तर ग्राहकांच्या जेवणात चव राहत नाही. त्यामुळे कांद्यावरील नियांत शुल्क वाढवल्याने शेतकीरी आणि ग्राहक हे दोघेही नाराज आहेत. ही अवस्था फार दिस सरकारला ठेवता येणार नाही. सरकारने कांद्याचा बफर स्टॉक भरपू ठेवला आहे. त्यानून कांदा जसे आवश्यक असेल तसे बाजार आणला जाईल आणि योग्य प्रमाणात कांदा बाजारात अल्यान्याने ग्राहकाना तो परवडणारसाखा देता येईल. कांद्याच्या पिकावर हवामानाचा झालेला नाही, जसा तो टोमटोच्या पिकावर झाला होता. त्यामुळे कांद्याची पीक उपादान भरपू झाले आहे. आता शेतकऱ्याची कांदा बाजारात आण्यावर त्याची उपलब्धता आणि भाव हे दोन घटक ठरणार आहेत. शेतकी केंद्र सरकारचा कोणताही नियांत भाजपने घेतला आहे, असे समजतात. त्यातच शेतकऱ्याचा भडकवणारे कित्येक राजकीय पक्ष काम करत असतात. वास्तविक उबाटाचे तक्कालीन मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांनी शेतकऱ्याच्या नवाने गळे काढून सत्ता बळकावली होती. त्यानंतर त्यांनी अडीच वर्पच्या काळात शेतकऱ्याची काहीही केले नाही. त्यामुळे आता जरी विरोधक केंद्र सरकारच्या नावाने शंख करत असेल तरीही त्यांना तो अधिकार नाही.

मंदी चीनमध्ये; धारतावले जग

चीनमधील सरकार कर्जात बुडाले आहे. नियामक भ्रष्टाचार रोखण्यासाठी ते कंपन्यांवर कारवाई करण्याचा प्रयत्न करत आहे. पण बेरोजगारी विक्रमी पातळीवर आहे. ही आकडेवारी चिंतेचे कारण ठरू शकते, असे काही तज्जांचे मत आहे. आणणी काही काळ अशीच स्थिती राहिल्यास चीनचा आर्थिक विकास दर यंदा कमी होऊ शकतो. देशात आधीच खर्च कमी केला जात आहे. त्यामुळे उत्पादनही कमी होऊन बेरोजगारी वाढू शकते.

चीनची अर्थव्यवस्था एका नव्या समस्येला तोडे देत आहे. गेल्या दोन वर्षांमध्ये प्रथमच या वर्षी जुलैमध्ये देशात ग्राहकोपयोगी वसूल्याचा किंमती चिंताजनकीरीला कमी झाल्या. महागांडीचे सोजमाप करण्याचा ग्राहक निंदेशांकनुसार गेल्या महिन्यात वसूल्याचा किंमती वर्षापूर्वीच्या परिस्थितीच्या तुलनेत कमी झाल्या आहेत. या देशाला आर्थिक अडचणींचा सामना करावा लागत आहे. बाजारात वसूल्याची कमी असते, उत्पादन गरेपेक्षा जास्त असते किंवा ग्राहक पैसे खर्च करू इच्छित नसतो, तेव्हा चलनवाढ होत. अशीच परिस्थिती असल्याने बाजारातील मागणी वाढवल देशांतर्गत बाजारपेटेट स्थैर आण्यासाठी चिनवर चाव निर्माण झाला आसल्याचे तज्जांचे मत आहे. या आधीच ८ अंगस्ट रोजी चीनच्या आयात-नियांतीचा अडचणी आहेत. मुलात सरकारला केवळ शेतकीरी एके शेतकी किंवा ग्राहक एके ग्राहक असा विचार करून चालत नाही. सरकारला या दोन्ही घटकांमध्ये समतोल सधारा लगतो. ग्राहक नाराज झाले त आणि शेतकीरी नाराज झाले तरीही सरकारचे भवितव्य धोक्यात येतेच. आताही तसेच होण्याची शक्यता आहे. कारण ग्राहक नाराज होण्याची भीती आहे. १९८३ मध्ये कांगेसचे सरकार असताना प्रथम कृपी उत्पन्न बाजार समिती कायदा करण्यात आला. त्यानंतर बाजार समित्या स्थापन करण्यात आल्या. शेतकऱ्याची आडुण्याचा जाचातून सुटकाच करण्यासाठी या समित्य होत्या, असे संगण्यात आले होते. प्रत्यक्षात तसे काही झाले नाही. कांद्याचा बाबतीत आज की परिस्थिती शेतकऱ्याच्यांवर ओढवली आहे. त्यात तेव्हा जबाबदार आणल त्यांनी जर कृपी कापड्यांना विरोध केला नसतो, तर मात्र त्यांच्यावर आज देशाची अर्थव्यवस्था तेजीत आली आहे. २०२१ मध्ये एका वर्षांपूर्वीच्या उपरांगासाठी वाढवलेला योग्याचा तो परिणाम नाही. कांदा, असा प्रश्न निर्माण होत आहे. कारण चीनमधील संबंध तोडण्याची भाषा करत होते. गेल्या वर्षांच्या जुलैच्या तुलनेत या वर्षी जुलैमध्ये चीनची नियांत १४.५ टक्क्यांनी कमी झाली, तर आयात १२.४ टक्क्यांनी चिनवरही मोठ्या घेतात. चीनची नियांत भाजारातील मागणीची वाढवलेला योग्याचा प्रयत्न करत आहे. बाजारात वसूल्याची कमी असते, उत्पादन गरेपेक्षा जास्त असते किंवा ग्राहक पैसे खर्च करू इच्छित नसतो, तेव्हा चलनवाढ होत. अशीच परिस्थिती असल्याने बाजारातील मागणी वाढवल देशांतर्गत बाजारपेटेट स्थैर आण्यासाठी चिनवर चाव निर्माण झाला आसल्याचे तज्जांचे मत आहे. या आधीच ८ अंगस्ट रोजी चीनच्या आयात-नियांतीचा अडचणी आहेत. मुलात सरकारला केवळ शेतकीरी एके शेतकी किंवा ग्राहक एके ग्राहक असा विचार करून चालत नाही. सरकारला या दोन्ही घटकांमध्ये समतोल सधारा लगतो. ग्राहक नाराज झाले तरीही सरकारचे भवितव्य धोक्यात येतेच. आताही तसेच होण्याची शक्यता आहे. कारण ग्राहक नाराज होण्याची भीती आहे. १९८३ मध्ये कांगेसचे सरकार असताना प्रथम कृपी उत्पन्न बाजार समिती कायदा करण्यात आला. त्यानंतर बाजार समित्या स्थापन करण्यात आल्या. शेतकऱ्याची आडुण्याचा जाचातून सुटकाच करण्यासाठी या समित्य होत्या, असे संगण्यात आले होते. प्रत्यक्षात तसे काही झाले नाही. कांद्याचा बाबतीत आज की परिस्थिती शेतकऱ्याच्यांवर ओढवली आहे. त्यात तेव्हा जबाबदार आणल त्यांनी जर कृपी कापड्यांना विरोध केला नसतो, तर मात्र त्यांच्यावर आज देशाची अर्थव्यवस्था तेजीत आली आहे. २०२१ मध्ये एका वर्षांपूर्वीच्या उपरांगासाठी वाढवलेला योग्याचा प्रयत्न करत आहे. बाजारात वसूल्याची कमी असते, उत्पादन गरेपेक्षा जास्त असते किंवा ग्राहक पैसे खर्च करू इच्छित नसतो, तेव्हा चलनवाढ होत. अशीच परिस्थिती असल्याने बाजारातील मागणी वाढवल देशांतर्गत बाजारपेटेट स्थैर आण्यासाठी चिनवर चाव निर्माण झाला आसल्याचे तज्जांचे मत आहे. या आधीच ८ अंगस्ट रोजी चीनच्या आयात-नियांतीचा अडचणी आहेत. मुलात सरकारला केवळ शेतकीरी एके शेतकी किंवा ग्राहक एके ग्राहक असा विचार करून चालत नाही. सरकारला या दोन्ही घटकांमध्ये समतोल सधारा लगतो. ग्राहक नाराज झाले तरीही सरकारचे भवितव्य धोक्यात येतेच. आताही तसेच होण्याची शक्यता आहे. कारण ग्राहक नाराज होण्याची भीती आहे. १९८३ मध्ये कांगेसचे सरकार असताना प्रथम कृपी उत्पन्न बाजार समिती कायदा करण्यात आला. त्यानंतर बाजार समित्या स्थापन करण्यात आल्या. शेतकऱ्याची आडुण्याचा जाचातून सुटकाच करण्यासाठी या समित्य होत्या, असे संगण्यात आले होते. प्रत्यक्षात तसे काही झाले नाही. कांद्याचा बाबतीत आज की परिस्थिती शेतकऱ्याच्यांवर ओढवली आहे. त्यात तेव्हा जबाबदार आणल त्यांनी जर कृपी कापड्यांना विरोध केला नसतो, तर मात्र त्यांच्यावर आज देशाची अर्थव्यवस्था तेजीत आली आहे. २०२१ मध्ये एका वर्षांपूर्वीच्या उपरांगासाठी वाढवलेला योग्याचा प्रयत्न करत आहे. बाजारात वसूल्याची कमी असते, उत्पादन गरेपेक्षा जास्त असते किंवा ग्राहक पैसे खर्च करू इच्छित नसतो, तेव्हा चलनवाढ होत. अशीच परिस्थिती असल्याने बाजारातील मागणी वाढवल देशांतर्गत बाजारपेटेट स्थैर आण्यासाठी चिनवर चाव निर्माण झाला आसल्याचे तज्जांचे मत आहे. या आधीच ८ अंगस्ट रोजी चीनच्या आयात-नियांतीचा अडचणी आह

दैनिक

लक्ष्मी महाराष्ट्र

५

बुधवार, दि. २३ ऑगस्ट २०२३

धुळे शहरातील लक्ष्मी नगरात भरदिवसा ७ लाख्यांची घरफोडी

धुळे
श्रावण मास सुरु असल्याने दर्शनार्थ मंदिरात जाणे सावंत परिवाराला चांगलेच महागात पडले आहे. दर्शन करून घरी परतेपर्यंत चोरट्यांनी आपला डाव साधत किंमती ऐवज लांबवून नेला. देवपुरात भरदिवसा घडलेल्या या घटनेने मोठी खलबल माजली आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, काहीलालाल पतपेढीत कार्यरत असलेले रमेश हिरामण सावंत आणि मनपाच्या कर्मचारी सौ. सुरेखा सावंत हे देवपुरातील लक्ष्मीनगरात प्लाट नं. ८ ब मध्ये राहतात. काल सकाळी ११ वाजेच्या सुमारास ते देवदर्शनासाठी मंदिरात गेले होते. अवघ्या तासाभरात ते घरी परतले असता घर फोडलेले आढळले. चोरट्यांनी घरातील कपाट फोडून रोकड, सोन्याचे दागिने लंपास केल्याचे समजते. सदर घटनेची माहिती देवपूर पालिसांना मिळताच ते घटनास्थळी दाखल झाले. नेमका किंती ऐवज लंपास झाला. घरातील १२ ते १५ तोळे वजनाच्या सोन्याचे दागिने चोरट्यांनी लंपास केले आहे. रमेश सावंत हे काहीलाल पतसंस्थेत मैनेजर होते. ते अलिकेडे निवृत्त झाले आहेत. त्यांच्या पत्नी सुरेखा सावंत ह्या महापालिकेच्या नगरसचिव कार्यालयात कार्यरत आहेत. रमेश सावंत हे दर्सोज सकाळी ११ वाजेपूर्वी घराला कुलुप लावून सौ. सुरेखा यांना महापालिकेत सोडण्यासाठी जातात. दुपारी साडेबारा ते १ वाजेच्या सुमारास ते घरी जातात. हा त्यांचा नित्यक्रम आहे. याचीच पुरेशी माहिती घेवून रेकी करत चोरट्यांनी संधी साधली. चोरट्यांनी रमेश सावंत यांच्या मुख्य दरवाजाचा कडीकोंडा तोडून घरात प्रवेश केला. घरातील लोखंडी कपाटाचा दरवाजा तोडून घरातील सुमारे १२ ते १५ तोळे वजनाचे सोन्याचे दागिने चोरून नेले.

संकलन : दिपक वाघ

दैनिक

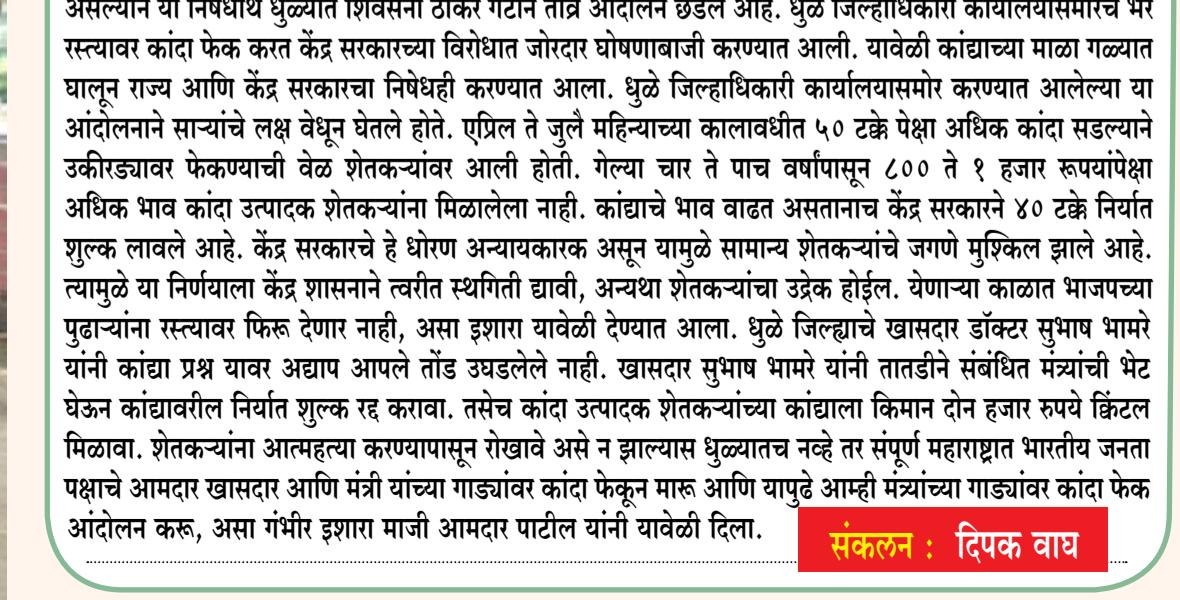
लक्ष्महाराष्ट्र

बुधवार, दि. २३ ऑगस्ट २०२३

६

कांदा प्रश्न चिघळला : ठाकरे गटाचा आंदोलनाचा इशारा

धुळे । केंद्र सरकारने कांदावरील निर्यात शुल्कात ४० टक्क्यांनी बाढ केली आहे. परिणामी कांदा उत्पादक शेतकी चांगलाच अडचणीत आला आहे. कांदाला बाजारपेठ न मिळाल्याने हातातोंडाशी आलेला कांदा ऐन मोसमात रडवित असल्याने या निषेधार्थ धुळ्यात शिवसेना ठाकरे गटाने तीव्र आंदोलन छेडले आहे. धुळे जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोरच भर स्त्यावर कांदा फेक करत केंद्र सरकारच्या विरोधात जोरदार घोषणाबाबी करण्यात आली. यावेळी कांदाच्या माळा गळवित घालून राज्य आणि केंद्र सरकारचा निषेधार्थी करण्यात आला. धुळे जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर करण्यात आलेल्या या आंदोलनाने सांवाचे लक्ष क्षेत्र घेतले होते. एप्रिल ते जुनी महिन्याच्या कालावधीत ५० टक्के पेक्षा अधिक कांदा सडल्याने उकिरड्यावर फेकण्याची वेळ शेतकऱ्यावर आली होती. गेल्या चार ते पाच वर्षांपासून ८०० ते १ हजार रुपयांपेक्षा अधिक भाव कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांना मिळालेला नाही. कांदाचे भाव वाढत असतानाच केंद्र सरकारने ४० टक्के निर्यात शुल्क लावले आहे. केंद्र सरकारचे हे धोरण अन्यायकारक असून यामुळे सामान्य शेतकऱ्यांचे जगणे मुश्किल झाले आहे. त्यामुळे या निर्णयाला केंद्र शासनाने त्वारीत स्थगिती द्यावी, अन्यथा शेतकऱ्यांचा उद्रेक होईल. येणाऱ्या काळात भाजपच्या पुढाऱ्याना स्त्यावर फिरू देणार नाही, असा इशारा यावेळी देण्यात आला. धुळे जिल्हाचे खासदार डॉक्टर सुभाष भासरे यांनी कांदा प्रश्न यावर अद्याप आपले तोंड उघडलेले नाही. खासदार सुभाष भासरे यांनी तातडीने संबंधित मंत्रांची भेट घेऊन कांदावरील निर्यात शुल्क रद्द करावा. तसेच कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांच्या कांदाला किंवान दोन हजार रुपये किंटल मिळावा. शेतकऱ्यांना आम्हत्या करण्यापासून रोखावे असे न झाल्यास धुळ्यातच नव्हे तर संपूर्ण महाराष्ट्रात भारतीय जनता पक्षाचे आमदार खासदार आणि मंत्री यांच्या गाडवांवर कांदा फेकून मारू आणि यापुढे आम्ही मंत्रांच्या गाडवांवर कांदा फेक आंदोलन करू, असा गंभीर इशारा माजी आमदार पाटील यांनी यावेळी दिला.

संकलन : दिपक वाघ